

**CZY MIT ŻYJE? O
UNIWERSALNYCH
WARTOŚCIACH MITÓW**

**TADEUSZ BANOWSKI
BEATA ZIELIŃSKA**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły branżowej II stopnia

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek

Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska

Bożena Święch

Katarzyna Szczepkowska-Szczeńiak

Jadwiga Iwanowska

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji

Czy mit żyje? O uniwersalnych wartościach mitów.

Klasa/czas trwania zajęć/lekcji

I/45 minut

Cele

Uczeń:

- przedstawia treść mitów;
- wskazuje wartości zawarte w mitologii;
- określa ponadczasowe wartości mitów;
- dokonuje interpretacji współczesnych tekstów ikonicznych;
- wyjaśnia pochodzenie i znaczenie frazeologizmów mitologicznych;
- określa współczesną rolę mitologizmów;
- współpracuje w grupie.

Metody/Techniki/Formy pracy

- podawcza, problemowa;
- praca grupowa;
- praca całego zespołu klasowego;
- tworzenie interaktywnego opisu;
- burza mózgów.

Środki dydaktyczne

- J. Parandowski, *Mitologia*
- M. Głowiński, T. Kostkiewiczowa, A. Okopień-Sławińska, J. Sławiński, Słownik terminów literackich, Wrocław 2000, s. 314-315
- Gustave Moreau, *Prometeusz*, <https://www.thinglink.com/629785191778353152>
- Andrzej Mleczko, *Szyzyf*, <https://www.sklep.mleczko.pl/e8e.jpg>
- Program do tworzenia interaktywnych zdjęć <https://www.thinglink.com>
- Komputery do pracy w grupach/telefony komórkowe.

Opis przebiegu lekcji

Przed lekcją:

- nauczyciel i uczniowie zakładają konta edukacyjne na stronie <https://www.thinglink.com>
- w domu uczniowie powtarzają mity omówione w szkole podstawowej: mit o powstaniu świata oraz mity o Prometeuszu, o Syzyfie, o Demeter i Korze, o Dedalu i Ikarze, o Heraklesie, o Tezeuszu i Ariadnie, o Orfeuszu i Eurydyce.

Część wstępna

Nauczyciel prosi o przypomnienie, czym jest mit oraz krótkie zaprezentowanie problematyki powtórzonych mitów.

Część właściwa

Nauczyciel informuje o funkcjach mitów (poznawcza, światopoglądowa, sakralna). Informuje, że mity są inspiracją wielu tekstów kultury, zarówno literackich, jak i ikonicznych czy filmowych. Wprowadza pojęcie archetypu i toposu oraz mityzacji (uczniowie wyszukują definicje w słowniku terminów literackich lub w słowniku języka polskiego), następnie wyświetla obraz Gustave'a Moreau, *Prometeusz* <https://www.thinglink.com/629785191778353152> i zapoznaje z opisem dzieła zamieszczonym na stronie. Dzieli klasę na grupy, prosi o zalogowanie się na stronie <https://www.thinglink.com> i przygotowanie opisu interaktywnego zawierającego komentarze do rysunku Andrzeja Mleczki *Szyzyf* <https://www.sklep.mleczko.pl/e8e.jpg>. Uczniowie prezentują efekty pracy. Jeśli w wypowiedziach nie pojawiło się wyjaśnienie frazeologizmu *szyzyfowa praca*, nauczyciel dodaje własny komentarz i wprowadza termin mitologizmu. Zapisuje kilka związków frazeologicznych (np. nić Ariadny, stajnia Augiasza, pięta Achillesa, koń trojański, męki Tantalą, ikarowy lot, prometejska postawa) i prosi uczniów o wskazanie ich pochodzenia oraz wyjaśnienie znaczenia (burza mózgów). Zapis można wykonać w tabeli.

Część podsumowująca

Uczniowie określają funkcję, jaką dzisiaj pełnią mity. Wskazują na rolę kulturotwórczą, inspirację dla tekstów późniejszych epok.

Zadanie domowe

Nagraj krótki film reklamujący dowolny produkt, w którym wykorzystasz dowolny mitologizm. Pracę można wykonać samodzielnie lub w parach.

Komentarz metodyczny

Lekcja oparta została o zastosowanie metod aktywizujących, angażujących uczniów do pracy w grupie. Wykorzystuje zasoby internetowe oraz tradycyjne źródła informacji. Dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej, dostosować wymagania edukacyjne, stosować ocenianie kształtujące, samoocenę i ocenę koleżeńską, wzmacniać pochwałą nawet niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej. Uczniowi zdolnemu można polecić tekst literacki, w którym wskaże rolę mitologizmów. Podczas wypowiedzi

uczniów zwrócić uwagę na stosowanie zasad retoryki. W odniesieniu do uczniów z orzeczeniem o kształceniu specjalnym należy dostosować wymagania do zaleceń określonych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną. Temat lekcji